

2015/2063(INI)

1.6.2015

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης
ευρωπαϊών πολιτών από τρομοκρατικές οργανώσεις
(2015/2063(INI))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Rachida Dati

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	12

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης ευρωπαϊκών πολιτών από τρομοκρατικές οργανώσεις
(2015/2063(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα άρθρα 2, 3, 5, 6 και 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα άρθρα 4, 67, 68, 70, 71, 72, 75, 82, 83, 84, 85, 86, 87 και 88 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 6, 7 και 8, το άρθρο 10 παράγραφος 1 και τα άρθρα 11, 12, 21, 48, 49, 50 και 52,
- έχοντας υπόψη τη στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2010,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 22ας Νοεμβρίου 2010, με τίτλο «Η στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας στην ΕΕ στην πράξη: πέντε βήματα για μια ασφαλέστερη Ευρώπη» (COM(2010) 0673), για τη δημιουργία του ευρωπαϊκού δικτύου ευαισθητοποίησης σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Σεπτεμβρίου 2013 σχετικά με τη δεύτερη έκθεση για την εφαρμογή της στρατηγικής εσωτερικής ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 15ης Ιανουαρίου 2014, με τίτλο «Πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί στην τρομοκρατία και στον βίαιο εξτρεμισμό: Ενίσχυση της ενωσιακής απόκρισης» (COM(2013) 0941),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 2014, με τίτλο «Τελική έκθεση εφαρμογής της στρατηγικής εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ (2010-2014)» (COM(2014) 0365),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπόλ για την κατάσταση και τις τάσεις της τρομοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το 2014,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στις 24 Σεπτεμβρίου 2014 σχετικά με τις απειλές για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια που προκαλούνται από τρομοκρατικές ενέργειες (ψήφισμα 2178 (2014)),
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Συντονιστή Αντιτρομοκρατικής Δράσης της ΕΕ προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 24ης Νοεμβρίου 2014 (15799/14),

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0384.

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Δεκεμβρίου 2014 σχετικά με την ανανέωση της στρατηγικής εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ¹,
  - έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΔΕΥ) της 9ης Οκτωβρίου και της 5ης Δεκεμβρίου 2014,
  - έχοντας υπόψη τη δήλωση της άτυπης συνόδου του Συμβουλίου ΔΕΥ της 11ης Ιανουαρίου 2015,
  - έχοντας υπόψη τη συζήτηση που πραγματοποιήθηκε στην ολομέλεια, στις 28 Ιανουαρίου 2015, σχετικά με τα μέτρα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας,
  - έχοντας υπόψη την άτυπη σύνοδο του Συμβουλίου ΔΕΥ της 29ης και 30ής Ιανουαρίου 2015 στη Ρίγα,
  - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 28ης Απριλίου 2015, σχετικά με το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια (COM(2015) 0185),
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (A80000/2015),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι περισσότεροι από 5 000 ευρωπαίοι πολίτες έχουν προσχωρήσει σε τρομοκρατικές οργανώσεις και ιδίως στις τάξεις του Ισλαμικού Κράτους στο Ιράκ και τη Συρία· λαμβάνοντας υπόψη ότι το φαινόμενο αυτό διογκώνεται συνεχώς και λαμβάνει σημαντικές διαστάσεις·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τρομοκρατικές επιθέσεις στο Παρίσι, την Κοπεγχάγη και την Τύνιδα στις αρχές του 2015 έφεραν στο φως την απειλή που συνιστά για την ασφάλεια η παρουσία και κυκλοφορία αλλοδαπών μαχητών στο ευρωπαϊκό έδαφος· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση καταδίκασε απερίφραστα τις επιθέσεις αυτές και δεσμεύτηκε να καταπολεμήσει την τρομοκρατία στο πλευρό των κρατών μελών·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και η πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης ευρωπαίων πολιτών από τρομοκρατικές οργανώσεις εμπίπτουν κατά κύριο λόγο στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, αλλά ότι απαιτείται συντονισμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση για την εναρμόνιση των ισχυουσών νομοθεσιών σε έναν χώρο όπου οι ευρωπαίοι πολίτες κυκλοφορούν ελεύθερα·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην Ευρώπη υφίστανται ήδη διάφορα μέσα για την αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης των ευρωπαίων πολιτών και ότι εναπόκειται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της να κάνουν πλήρη χρήση αυτών·

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2014)0102.

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαχείριση του κινδύνου ριζοσπαστικοποίησης διαφέρει ενίοτε σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ενώ ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη λάβει αποτελεσματικά μέτρα, άλλα υστερούν στην αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτείται επείγοντως ευρωπαϊκή δράση στον τομέα της πρόληψης της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης ευρωπαϊών πολιτών προκειμένου να περιοριστεί το διογκούμενο αυτό φαινόμενο, αναχαιτίζοντας τις ροές αναχωρήσεων ευρωπαϊών πολιτών προς ζώνες συγκρούσεων και εμποδίζοντας την τέλεση άλλων τρομοκρατικών πράξεων στο ευρωπαϊκό έδαφος·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι επί του παρόντος πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στα μέτρα πρόληψης παρά στα μέτρα αντίδρασης κατά της ριζοσπαστικοποίησης των ευρωπαϊών πολιτών και της στρατολόγησής τους από τις τρομοκρατικές οργανώσεις·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και πολιτικών ελευθεριών πρέπει να διέπει κάθε μέτρο που λαμβάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ασφάλεια των ευρωπαϊών πολιτών δεν είναι ασυμβίβαστη με την εγγύηση των ελευθεριών τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δύο αυτές αρχές αποτελούν δύο όψεις του ίδιου νομίσματος·

I. Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία της πρόληψης της ριζοσπαστικοποίησης

1. ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να χαράξει το ταχύτερο δυνατόν συνολική στρατηγική για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης ευρωπαϊών πολιτών λαμβάνοντας υπόψη κάθε παράγοντα ριζοσπαστικοποίησης, βασιζόμενη στην ανταλλαγή ορθών πρακτικών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην αξιολόγηση των μέτρων που έχουν ληφθεί εντός των κρατών μελών· εκτιμά ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να αναπτύξει μια στρατηγική εντατικής επικοινωνίας σχετικά με την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης ευρωπαϊών πολιτών από τις τρομοκρατικές οργανώσεις·
2. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καθιερώσει έναν κοινό ορισμό της έννοιας «αλλοδαποί μαχητές» και να προβεί σε εμπειριστατωμένη μελέτη της διαδικασίας και των διαφόρων επιρροών που οδηγούν στη ριζοσπαστικοποίηση·
3. εμμένει στη σημασία της πλήρους χρήσης των υφιστάμενων μέσων για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης ευρωπαϊών πολιτών από τις τρομοκρατικές οργανώσεις· συνιστά την περαιτέρω αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων που προορίζονται για τον σκοπό αυτό· τονίζει τον μείζονα ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το δίκτυο ευαισθητοποίησης σχετικά με τη ριζοσπαστικοποίηση (RAN) στην προώθηση του στόχου εξάλειψης της ριζοσπαστικοποίησης των ευρωπαϊών πολιτών·

II. Πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης στις φυλακές

4. υπογραμμίζει ότι οι φυλακές εξακολουθούν να αποτελούν χώρο διάδοσης ριζοσπαστικών ιδεολογιών· καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενθαρρύνει την

ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών για την αντιμετώπιση της ανόδου της ριζοσπαστικοποίησης στις φυλακές της Ευρώπης·

5. ενθαρρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δημοσιεύσει κατευθυντήριες γραμμές για τα μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν στις φυλακές της Ευρώπης για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης των ευρωπαϊκών πολιτών· συνιστά στα κράτη μέλη να θέσουν σε απομόνωση τους ριζοσπαστικοποιημένους κρατούμενους εντός των φυλακών τους προκειμένου να αποτρέψουν τον εξαναγκασμό σε ριζοσπαστικοποίηση των υπόλοιπων κρατουμένων και να περιορίσουν τη ριζοσπαστικοποίηση εντός των ιδρυμάτων αυτών·
6. υποστηρίζει τη θέσπιση εξειδικευμένης ευρωπαϊκής κατάρτισης για το σωφρονιστικό προσωπικό προκειμένου να εκπαιδευτεί για τον εντοπισμό ριζοσπαστικών συμπεριφορών· εμμένει στη σημασία της κατάλληλης κατάρτισης και πρόσληψης ιερέων στις φυλακές προκειμένου όχι μόνο να καλυφθούν επαρκώς οι λατρευτικές ανάγκες εντός των σωφρονιστικών κέντρων, αλλά και να αντισταθμιστεί η ριζοσπαστική ρητορική·
7. ενθαρρύνει την ανάπτυξη παιδαγωγικών προγραμμάτων εντός των φυλακών της Ευρώπης προκειμένου να ευνοηθεί η ανάπτυξη κριτικού πνεύματος και η επανένταξη στην κοινωνία κρατουμένων που ενδεχομένως εξαναγκάζονται σε ριζοσπαστικοποίηση εντός των φυλακών·

III. Πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης στο διαδίκτυο

8. υπενθυμίζει ότι το διαδίκτυο αποτελεί σημαντικό παράγοντα επιτάχυνσης της ριζοσπαστικοποίησης των ευρωπαϊκών πολιτών διότι επιτρέπει τη μαζική και ταχεία διάδοση μηνυμάτων μίσους και εξύμνησης της τρομοκρατίας· εκφράζει την ανησυχία του για τον αντίκτυπο που έχουν αυτά τα μηνύματα εξύμνησης της τρομοκρατίας στους νέους, οι οποίοι αποτελούν ιδιαίτερα ευάλωτη κατηγορία του πληθυσμού· ζητεί την καθιέρωση διαλόγου σε ευρωπαϊκό επίπεδο με τους κολοσσούς του διαδικτύου προκειμένου να αποτραπεί η επιγραμμική διάδοση μηνυμάτων μίσους και να καταστεί δυνατή η ταχεία διαγραφή τους·
9. εκτιμά ότι πρέπει να γίνει έκκληση στην προσωπική ευθύνη των κολοσσών του διαδικτύου προκειμένου αυτοί να διαγράψουν το ταχύτερο δυνατόν το παράνομο περιεχόμενο· θεωρεί ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο επιβολής κυρώσεων στους παράγοντες του ψηφιακού κόσμου που δεν αντιδρούν στη διάδοση μηνυμάτων τα οποία είναι παράνομα και εξυμνούν την τρομοκρατία στις διαδικτυακές πλατφόρμες τους· εκτιμά ότι η άρνηση ή η έλλειψη συνεργασίας των διαδικτυακών πλατφορμών στις οποίες κυκλοφορούν τέτοια μηνύματα θα πρέπει να θεωρούνται συνενοχή στην εξύμνηση της τρομοκρατίας και, κατά συνέπεια, να τιμωρούνται·
10. θεωρεί απεναντίας ότι το διαδίκτυο αποτελεί αποτελεσματική πλατφόρμα για τη διάδοση μιας αντίθετης ρητορικής στον αντίποδα της ρητορικής μίσους και εξύμνησης της τρομοκρατίας· καλεί τους κολοσσούς του ψηφιακού κόσμου να συνεργαστούν με τα κράτη μέλη προκειμένου να συμμετάσχουν στη διάδοση μηνυμάτων πρόληψης που βασίζονται στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και σε μια διαδικασία

αποριζοσπαστικοποίησης·

11. υποστηρίζει ότι, μέσω των διαδικτυακών παραπομπών, οι κολοσσοί του ιστού έχουν τη δυνατότητα να προωθούν τα μηνύματα πρόληψης της ριζοσπαστικοποίησης έναντι των μηνυμάτων που εξυμνούν την τρομοκρατία· εκτιμά ότι αποτελεί ως εκ τούτου καθήκον τους να αναδεικνύουν τα μηνύματα που αντισταθμίζουν τις ρητορικές μίσους και εξύμνησης της τρομοκρατίας, καθιστώντας με τον τρόπο αυτό δυσχερέστερη τη ριζοσπαστικοποίηση μέσω του διαδικτύου·
12. υποστηρίζει τη θέσπιση μέτρων όπως η δυνατότητα κάθε χρήστη του διαδικτύου να αναφέρει εύκολα και γρήγορα παράνομο περιεχόμενο που κυκλοφορεί στο διαδίκτυο και τα κοινωνικά δίκτυα, στο πλαίσιο του σεβασμού των θεμελιωδών ελευθεριών και της ελευθερίας της έκφρασης·
13. υποστηρίζει ότι κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να συστήσει ειδική μονάδα η οποία θα αναφέρει παράνομο περιεχόμενο στο διαδίκτυο και θα διευκολύνει τον εντοπισμό και τη διαγραφή περιεχομένου που δεν συνάδει με τον χάρτη και τον κανονισμό της διαδικτυακής πλατφόρμας που το φιλοξενεί· υποστηρίζει ότι οι εν λόγω μονάδες θα μπορούσαν να συνεργαστούν με μια ευρωπαϊκή μονάδα υπεύθυνη για τις αναφορές αυτές·
14. θεωρεί ότι η ριζοσπαστικοποίηση στο διαδίκτυο μπορεί να περιοριστεί μόνο με την ενίσχυση του ευρωπαϊκού οπλοστασίου καταπολέμησης των εγκλημάτων στον κυβερνοχώρο· συνιστά στην Ευρωπαϊκή Ένωση να ενισχύσει την εντολή του ευρωπαϊκού κέντρου για εγκλήματα στον κυβερνοχώρο προκειμένου να διαδραματίζει πραγματικό ρόλο στην καλύτερη προστασία των ευρωπαϊκών πολιτών από τις διαδικτυακές απειλές και να εντοπίζει τους ψηφιακούς διαύλους από τους οποίους διέρχονται οι τρομοκρατικές οργανώσεις·

IV. Πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης μέσω της εκπαίδευσης και της ενσωμάτωσης

15. υπογραμμίζει τη σημασία του ρόλου του σχολείου και της εκπαίδευσης στην πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης· υπενθυμίζει τον καίριο ρόλο του χώρου αυτού ως παράγοντα ενσωμάτωσης και ανάπτυξης κριτικού πνεύματος· καλεί τα κράτη μέλη να εξετάσουν ιδίως το ενδεχόμενο να εισαγάγουν, όπου δεν υπάρχει, τη διδασκαλία των θρησκευτικών στα σχολεία·
16. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση να προβεί σε επικοινωνιακή εκστρατεία ευαισθητοποίησης των νέων, καθώς και του εκπαιδευτικού προσωπικού, σχετικά με τα ζητήματα ριζοσπαστικοποίησης· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν εξειδικευμένη κατάρτιση του διδακτικού και εκπαιδευτικού προσωπικού προκειμένου να είναι αυτό σε θέση να εντοπίζει ύποπτες μεταβολές στη συμπεριφορά και να μπορεί να υιοθετεί κατάλληλη συμπεριφορά για την καθοδήγηση των ευάλωτων νέων μακριά από τη στρατολόγηση από τρομοκρατικές οργανώσεις·
17. εμμένει στην ανάγκη συμμετοχής σε διάλογο με τις διάφορες θρησκευτικές κοινότητες με σκοπό την καλύτερη κατανόηση του φαινομένου της ριζοσπαστικοποίησης· εφιστά την προσοχή των κρατών μελών στο ζήτημα της εκπαίδευσης των υψηλόβαθμων

ιερέων, με σκοπό την πρόληψη της παρουσίας κηρύκων του μίσους εντός των χώρων λατρείας στο ευρωπαϊκό έδαφος, καθώς και των ιερέων των φυλακών, ιδίως στην περίπτωση κρατουμένων που θεωρούνται ριζοσπαστικοποιημένοι·

18. τονίζει την καίρια σημασία της ανάληψης ευθύνης από κάθε φορέα όσον αφορά την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο· ενθαρρύνει την καθιέρωση στενής συνεργασίας με κάθε φορέα της κοινωνίας των πολιτών, και ιδίως τη δημιουργία πλατφορμών συνεργασίας σε εθνικό και τοπικό επίπεδο μεταξύ των τοπικών φορέων, όπως οι ενώσεις, οι ΜΚΟ και οι οικογένειες θυμάτων· ζητεί στο πλαίσιο αυτό την παροχή προσαρμοσμένης κατάρτισης για τους τοπικούς φορείς σε σχέση με τους ευρωπαίους πολίτες που έχουν ενδεχομένως ριζοσπαστικοποιηθεί·
19. θεωρεί ότι οι εν λόγω τοπικοί φορείς διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην ανάπτυξη έργων προσαρμοσμένων στην πόλη ή τη δομή τους, καθώς και ως φορείς ενσωμάτωσης των ευρωπαίων πολιτών που έχουν αποκοπεί από την κοινωνία και αντιμετωπίζουν τον πειρασμό της ριζοσπαστικοποίησης· εκτιμά ότι τα κράτη μέλη πρέπει να στηρίζουν τη δημιουργία δομών που επιτρέπουν ιδίως την καθοδήγηση των νέων, καθώς και την ανταλλαγή απόψεων με τις οικογένειες, τα σχολεία, τα νοσοκομεία, τα πανεπιστήμια κ.λπ.· σημειώνει ότι τέτοιες ενώσεις και οργανώσεις μη κυβερνητικού χαρακτήρα επιτυγχάνουν ενίοτε καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά την επανένταξη των πολιτών που τείνουν προς τη ριζοσπαστικοποίηση εντός της κοινωνίας τους·
20. θεωρεί αναγκαία τη θέσπιση εντός εκάστου κράτους μέλους ενός συστήματος ειδοποίησης που να επιτρέπει στον περίγυρο και τις οικογένειες να αναφέρουν εύκολα και γρήγορα την ανάπτυξη ριζοσπαστικής συμπεριφοράς ή την αναχώρηση ενός ευρωπαίου πολίτη προκειμένου να προσχωρήσει σε τρομοκρατική οργάνωση·

V. Ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών για τους ριζοσπαστικοποιημένους ευρωπαίους πολίτες στην Ευρώπη

21. επαναλαμβάνει τη βούλησή του να ψηφιστεί επείγοντως, πριν το τέλος του 2015, η οδηγία για τη δημιουργία ευρωπαϊκού συστήματος καταστάσεων με τα ονόματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών (PNR) με σκοπό τον εντοπισμό των μετακινήσεων ευρωπαίων πολιτών που ενδέχεται να υιοθετήσουν τρομοκρατική ιδεολογία· υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι το ευρωπαϊκό σύστημα PNR δεν επαρκεί για την πρόληψη της στρατολόγησης ευρωπαίων πολιτών από τις τρομοκρατικές οργανώσεις·
22. εμμένει στην απόλυτη ανάγκη ενίσχυσης των ανταλλαγών πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου εντός των κρατών μελών· υπογραμμίζει ότι η εντατικοποίηση των ανταλλαγών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου προϋποθέτει και ενίσχυση του ρόλου των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως η Ευρωπόλ και η Eurojust·
23. υπογραμμίζει ότι μια καλύτερη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών ενάντια στη ριζοσπαστικοποίηση και τη στρατολόγηση ευρωπαίων πολιτών χαρακτηρίζεται επίσης από εντατικές ανταλλαγές μεταξύ των δικαστικών αρχών· σημειώνει ότι μια καλύτερη

ενημέρωση σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με το ποινικό μητρώο των ευρωπαίων πολιτών που έχουν ενδεχομένως ριζοσπαστικοποιηθεί θα επέτρεπε να επιταχυνθεί ο εντοπισμός τους και θα ευνοούσε τη βέλτιστη παρακολούθησή τους, είτε κατά την αναχώρηση είτε κατά την επιστροφή τους· ενθαρρύνει κατά συνέπεια τη μεταρρύθμιση του ευρωπαϊκού συστήματος πληροφοριών ποινικού μητρώου (ECRIS)·

VI. Ενίσχυση της αποτροπής έναντι της ριζοσπαστικοποίησης

24. είναι πεπεισμένο ότι τα μέτρα πρόληψης της ριζοσπαστικοποίησης των ευρωπαίων πολιτών και της στρατολόγησής τους από τις τρομοκρατικές οργανώσεις θα παραγάγουν πλήρη αποτελέσματα μόνο εφόσον συνοδεύονται από ένα αποτελεσματικό και αποτρεπτικό οπλοστάσιο της ποινικής δικαιοσύνης· εκτιμά ότι με την ποινικοποίηση των τρομοκρατικών πράξεων και των ενεργειών που πραγματοποιούνται στο εξωτερικό στο πλευρό τρομοκρατικών οργανώσεων, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα εξοπλιστούν με ουσιαστικής σημασίας εργαλεία για την εξάλειψη της ριζοσπαστικοποίησης των ευρωπαίων πολιτών·
25. θεωρεί ότι η ποινικοποίηση των τρομοκρατικών πράξεων των αλλοδαπών μαχητών προϋποθέτει τη δυνατότητα συλλογής αποδεικτικών στοιχείων σε τρίτες χώρες· καλεί ως εκ τούτου την Ευρωπαϊκή Ένωση να εργαστεί για τη σύναψη συμφωνιών δικαστικής συνεργασίας με τις τρίτες χώρες με στόχο τη διευκόλυνση των διαδικασιών αυτών·

VII. Πρόληψη των αναχωρήσεων και πρόβλεψη των αφίξεων ευρωπαίων πολιτών που έχουν ριζοσπαστικοποιηθεί

26. επαναλαμβάνει την πεποίθησή του ότι είναι αναγκαίο η Ευρωπαϊκή Ένωση να ενισχύσει επειγόντως τα εξωτερικά της σύνορα· υπογραμμίζει ότι, για τον αποτελεσματικό εντοπισμό των αναχωρήσεων, καθώς και των αφίξεων ευρωπαίων πολιτών, απαιτείται η καθιέρωση συστηματικών και υποχρεωτικών ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης· υποστηρίζει ότι για τον σκοπό αυτό η μεταρρύθμιση του κώδικα Σένγκεν πρέπει να καταστεί προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
27. καλεί τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν ορθές πρακτικές όσον αφορά τους ελέγχους εξόδου από το ευρωπαϊκό έδαφος των ευρωπαίων πολιτών που έχουν ριζοσπαστικοποιηθεί, καθώς και τις μεθόδους τους διαχείρισης των επιστροφών των πολιτών που έχουν λάβει μέρος σε τρομοκρατικές δραστηριότητες σε τόπους συγκρούσεων στο εξωτερικό· στηρίζει ιδίως την κατάσχεση από τα κράτη μέλη των διαβατηρίων των ευρωπαίων πολιτών που σχεδιάζουν να προσχωρήσουν σε τρομοκρατικές οργανώσεις·
28. υπενθυμίζει ότι η ορθή εφαρμογή των υφιστάμενων μέσων, όπως τα συστήματα SIS και VIS, αποτελεί το πρώτο βήμα στην ενίσχυση των εξωτερικών συνόρων με σκοπό τον εντοπισμό ενδεχόμενων αναχωρήσεων ευρωπαίων πολιτών προς ζώνες συγκρούσεων·

VIII. Ενίσχυση των δεσμών μεταξύ εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

29. υπογραμμίζει εκ νέου ότι έχει καίρια σημασία η Ευρωπαϊκή Ένωση να καθιερώσει στενή συνεργασία με τις τρίτες χώρες, ιδίως τις χώρες διαμετακόμισης και προορισμού των αλλοδαπών μαχητών, όπου αυτό είναι δυνατόν, προκειμένου να καταστεί δυνατός ο εντοπισμός των αναχωρήσεων ή επιστροφών ευρωπαϊών πολιτών που έφυγαν για να πολεμήσουν στο πλευρό τρομοκρατικών οργανώσεων·
30. είναι πεπεισμένο ότι η καθιέρωση της εν λόγω ενισχυμένης συνεργασίας προϋποθέτει από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και ιδίως από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), επιπλέον προσπάθειες όσον αφορά το αραβόφωνο προσωπικό και τους εκπροσώπους· θεωρεί απαραίτητο να μπορεί να ακουστεί πέρα από τα σύνορα το ευρωπαϊκό μήνυμα για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης·
31. αναγνωρίζει ότι το φαινόμενο της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης ευρωπαϊών πολιτών συνιστά παγκόσμιο φαινόμενο· θεωρεί ως εκ τούτου ότι η απάντηση στο φαινόμενο αυτό δεν πρέπει να είναι μόνο τοπική ή ευρωπαϊκή, αλλά και διεθνής· εκτιμά ως εκ τούτου ότι η συνεργασία με τις χώρες εταίρους μας που αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις, όπως ο Καναδάς ή οι ΗΠΑ, πρέπει να εντατικοποιηθεί·

ΙΧ. Προώθηση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών σχετικά με την αποριζοσπαστικοποίηση

32. υποστηρίζει ότι η καθιέρωση πλήρους προσέγγισης της πρόληψης της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης ευρωπαϊών πολιτών από τις τρομοκρατικές οργανώσεις δεν μπορεί να τελεσφορήσει, αν δεν συνοδευτεί από μέτρα για την αποριζοσπαστικοποίηση των ευρωπαϊών πολιτών που έχουν γοητευτεί από τη ρητορική των τρομοκρατικών οργανώσεων· καλεί ως εκ τούτου την Ευρωπαϊκή Ένωση να ευνοήσει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών για τη συγκρότηση δομών αποριζοσπαστικοποίησης που να επιτρέπουν την καθοδήγηση των ευρωπαϊών πολιτών, ώστε να εμποδίζονται οι αναχωρήσεις τους ή να γίνεται διαχείριση των επιστροφών τους στο ευρωπαϊκό έδαφος·
33. προτείνει στα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο συμμετοχής μεντόρων στη διαδικασία αποριζοσπαστικοποίησης των ευρωπαϊών πολιτών που έχουν επιστρέψει από μάχες στο πλευρό τρομοκρατικών οργανώσεων, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η καθοδήγηση και επανένταξή τους στην κοινωνία·
34. στηρίζει την ανάπτυξη σε ευρωπαϊκό επίπεδο μιας επικοινωνιακής εκστρατείας που να βασίζεται στις εμπειρίες «πρώην αλλοδαπών μαχητών», των οποίων οι μαρτυρίες και οι τραυματικές εμπειρίες συμβάλλουν στην απομυθοποίηση της μάχης στο πλευρό τρομοκρατικών οργανώσεων όπως το Ισλαμικό Κράτος· ενθαρρύνει την ανάπτυξη εντός των κρατών μελών δομών που να επιτρέπουν την αντιπαράθεση και τον διάλογο με τους εν λόγω πρώην μαχητές· υπογραμμίζει επιπλέον ότι η επαφή με θύματα της τρομοκρατίας φαίνεται να αποτελεί αποτελεσματική μέθοδο απομυθοποίησης της ριζοσπαστικής ρητορικής·

X. Εξάρθρωση των δικτύων τρομοκρατών και τζιχαντιστών

35. υποστηρίζει τα μέτρα που αποσκοπούν στην αποδυνάμωση των τρομοκρατικών οργανώσεων του εσωτερικού, προκειμένου να μειωθεί η ενδεχόμενη επιρροή τους επί των ευρωπαϊών πολιτών· παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Ένωση να εξετάσει μέτρα εξάρθρωσης των δικτύων των τζιχαντιστών και εντοπισμού της χρηματοδότησής τους· ενθαρρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει κανόνες για τον εντοπισμό των διαύλων χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
36. καλεί τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν σε αυτήν την προσπάθεια ιχνηλασιμότητας των εξωτερικών χρηματοδοτικών ροών και να επιδείξουν διαφάνεια στις σχέσεις τους με ορισμένες χώρες του Κόλπου, προκειμένου να ενισχυθεί η συνεργασία με στόχο τη διαλεύκανση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και του φονταμενταλισμού στην Αφρική και τη Μέση Ανατολή, καθώς και ορισμένων ενώσεων στην Ευρώπη·
37. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και των υποψήφιων προς ένταξη χωρών, στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη·

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Οι τρομοκρατικές επιθέσεις στις αρχές του 2015 κατέδειξαν τον επείγοντα χαρακτήρα της ανάληψης δράσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης των ευρωπαϊών πολιτών.

Αν και οι τραγωδίες των αρχών του 2015 επέτρεψαν στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, καθώς και στα κράτη μέλη, να αποφασίσουν να συμμετάσχουν περισσότερο στην πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης, εκκλήσεις προς την κατεύθυνση αυτή γίνονταν εδώ και καιρό. Η καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης των ευρωπαϊών πολιτών εξακολουθεί να αποτελεί πρωταρχική αρμοδιότητα των κρατών μελών. Εντούτοις, απαιτείται συντονισμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της απειλής που συνιστούν οι εν λόγω ριζοσπαστικοποιημένοι ευρωπαίοι πολίτες, οι οποίοι μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα στο ευρωπαϊκό έδαφος.

Αν και είναι δύσκολο να υπολογιστεί ο αριθμός τους, επί του παρόντος εκτιμάται ότι πάνω από 5 000 ευρωπαίοι πολίτες έχουν φύγει για να πολεμήσουν στο πλευρό τρομοκρατικών οργανώσεων στο Ιράκ και τη Συρία. Αν και το φαινόμενο αποκτά μεγάλες διαστάσεις σε ορισμένα κράτη μέλη, οι προκλήσεις και τα ζητήματα που εγείρουν αυτοί οι «αλλοδαποί μαχητές» αφορούν ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ριζοσπαστικοποίηση των ευρωπαϊών πολιτών, η οποία μπορεί να φτάσει μέχρι τη μάχη στο πλευρό τρομοκρατικών οργανώσεων όπως το Ισλαμικό Κράτος, συνιστά πραγματική απειλή για την ασφάλεια της Ευρώπης, των κρατών μελών και των γειτόνων της.

Ενόψει της διόγκωσης του φαινομένου αυτού, τα μέτρα καταστολής δεν επαρκούν πλέον. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να θεσπίσει μια νέα στρατηγική που να βασίζεται περισσότερο στην πρόληψη. Η παρούσα έκθεση τονίζει ως εκ τούτου την ανάγκη υιοθέτησης προορατικής συμπεριφοράς στον τομέα της πρόληψης της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης ευρωπαϊών πολιτών από τις τρομοκρατικές οργανώσεις.

Στόχος της παρούσας έκθεσης είναι να κάνει συστάσεις για μια ευρωπαϊκή στρατηγική πρόληψης της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης ευρωπαϊών πολιτών. Για τον σκοπό αυτό, είναι σκόπιμο να αναλυθούν οι διάφοροι παράγοντες ριζοσπαστικοποίησης. Μια μελέτη των τρόπων δράσης για τη στρατολόγηση νέων «αλλοδαπών μαχητών» πρέπει να καθιστά δυνατή την εφαρμογή αποτελεσματικών λύσεων σε κάθε τομέα, σε κάθε πλατφόρμα, που ευνοεί μια τέτοια ριζοσπαστικοποίηση.

Για τον λόγο αυτό πρέπει να υιοθετηθεί μια συνολική προσέγγιση, προκειμένου να παρουσιαστεί πλήρης ανάλυση της πρόληψης της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης ευρωπαϊών πολιτών.

Η παρούσα έκθεση εξετάζει την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης ευρωπαϊών πολιτών από τις τρομοκρατικές οργανώσεις. Σκοπός δεν είναι μια εκ νέου απαρίθμηση των ευρωπαϊκών μέτρων για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, αλλά η ανταλλαγή απόψεων για νέες ιδέες που θα επιτρέπουν την αποφυγή των παρεκκλίσεων και των απειλών για την ασφάλεια στο έδαφός μας.

Η εισηγήτρια υπενθυμίζει εντούτοις την προσήλωσή της στην προστασία των θεμελιωδών ελευθεριών. Σε καμία περίπτωση οι προτάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν θα υπονομεύσουν τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, και ιδίως της ελευθερίας της έκφρασης, των ευρωπαϊών πολιτών. Η εισηγήτρια θα διασφαλίσει ότι οι συστάσεις της παρούσας έκθεσης σέβονται την αρχή της αναλογικότητας και ότι καμία από τις υποβληθείσες προτάσεις δεν θα υπερβεί ό,τι είναι αναγκαίο για την επίτευξη του δεδηλωμένου στόχου. Η εισηγήτρια αποδίδει επιπλέον μεγάλη σημασία στην τήρηση της αρχής της επικουρικότητας.